

BILTEN

me4.eu
eu4.me
ja za evropu evropa za mene

KANCELARIJE ZA EVROPSKE
INTEGRACIJE



EU4ME: Projekat finansira
Evropska unija, a sprovodi UNDP

BILTEN

KANCELARIJE ZA EVROPSKE INTEGRACIJE

me4.eu
eu4.me
ja za evropsku evropa za mene

Sadržaj

UVODNI GOVOR	2
DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD	4
PREGOVORI O PRISTUPANJU EU	4
KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI	7
IPA	9
SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM	11
SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA	12
OSTALO	13

Uvodni govor

Uvaženi čitaoci/čitateljke,

Deseti broj Biltena Kancelarije za evropske integracije predstaviće najvažnije događaje i aktivnosti u procesu pristupanja EU tokom četvrtog kvartala 2019.

O dobrom rezultatu u pregovorima sa EU svjedoče 32 otvorena poglavlja, od kojih su tri privremeno zatvorena, i reforme koje već daju vidljive rezultate u svim oblastima.

Kancelarija za evropske integracije posvećena je koordinaciji rada pregovaračke strukture i intenziviranju aktivnosti s ciljem stvaranja opipljivih rezultata u svim poglavljima, partnerstvu i saradnji s drugim organima, kao i jačanju veza i odnosa s institucijama i članicama EU kako bi Crna Gora zauzela ravnopravno mjesto među evropskim partnerima.

I tokom prethodna tri mjeseca nastavili smo sa sprovođenjem aktivnosti u pogledu koordinacije pregovaračkog procesa, lpe, saradnje s lokalnim samoupravama i civilnim sektorom, te organizacije brojnih konferencija, regionalnih i međunarodnih skupova.

Uvjereni smo da i ovaj bilten predstavlja doprinos unapređenju informisanja, razumijevanja i znanja građana o procesu pristupanja i budućem članstvu Crne Gore u EU.

Kancelarija za evropske integracije

Sektor za informisanje o EU i procesu pristupanja EU
Generalni sekretariat Vlade Crne Gore

PREGLED POGLAVLJA



25. Nauka i istraživanje	12. Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor	27. Životna sredina
26. Obrazovanje i kultura	13. Ribarstvo	28. Zaštita potrošača i zdravlja
30. Vanjski odnosi	14. Saobraćajna politika	29. Carinska unija
1. Sloboda kretanja robe	15. Energetika	31. Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika
2. Sloboda kretanja radnika	16. Porezi	32. Finansijski nadzor
3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga	17. Ekonomska i monetarna unija	33. Finansijske i budžetske odredbe
4. Sloboda kretanja kapitala	18. Statistika	8. Konkurencija
5. Javne nabavke	19. Socijalna politika i zapošljavanje	
6. Privredno pravo	20. Preduzetništvo i industrijska politika	
7. Pravo intelektualne svojine	21. Trans-evropske mreže	
9. Finansijske usluge	22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata	
10. Informatičko društvo i mediji	23. Pravosuđe i temeljna prava	
11. Poljoprivreda i ruralni razvoj	24. Pravda, sloboda i bezbjednost	

Privremeno zatvoreno poglavlje

Otvoreno poglavlje

Predata pregovaračka pozicija

DOGAĐAJ KOJI JE OBILJEŽIO PRETHODNI PERIOD

16. XI 2019.

RADNI DOKUMENT EK O STANJU U POGLAVLJIMA 23 I 24 U CRNOJ GORI



Evropska komisija je predstavila državama članicama Evropske unije Radni dokument o stanju u poglavljima 23 i 24 u Crnoj Gori. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević ocijenio je da je Radni dokument Evropske komisije o stanju u poglavljima 23 i 24 ohrabrujući za Crnu Goru, jer predstavlja poruku da proces pristupnih pregovora nije zaustavljen i da država ostaje u fokusu EU. „Izrada radnog dokumenta je ohrabrenje za Crnu Goru jer predstavlja poruku da proces pristupnih pregovora nije zaustavljen, već da se nastavlja određenom dinamikom“, poručio je Drljević.

stabilizaciji i pridruživanju (SSP). Drljević se, na početku sastanka, osvrnuo na novu Evropsku komisiju, ističući da je Crna Gora posebno ohrabrena porukom nove predsjednice EK, da vrata EU za Zapadni Balkan ostaju otvorena, da dijelimo isti kontinent, istoriju, kulturu, pa i sudbinu. Haglajtner je podsjetio na riječi predsjednice EK, koja je istakla da su vrata EU otvorena i ocijenio da Crna Gora ostaje najnaprednija zemlja u pregovaračkom procesu.



29. XII 2019

PEER REVIEW MISIJA O KAPACITETIMA CRNE GORE U OBLASTI BORBE PROTIV TERORIZMA I NASILNOG EKSTREMIZMA



Održan je završni sastanak peer review misije Evropske komisije o kapacitetima Crne Gore u oblasti borbe protiv terorizma i nasilnog ekstremizma. Cilj misije, koja je boravila u Crnoj Gori od 26. do 29. novembra, bio je da obezbijedi procjenu strateškog i zakonodavnog okvira, kao i institucionalnih i operativnih kapaciteta pravosuđa, obavještajnih agencija i organa za sprovođenje zakona u ovoj oblasti iz perspektive pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost. U okviru misije održani su sastanci s predstavnicima Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Specijalnog državnog tužilaštva, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, Omladinskog centra Ministarstva sporta i mladih i Ministarstva rada i socijalnog staranja. Zatvarajući misiju, generalna direktorica za međunarodnu saradnju i evropske integracije u MUP-u i šefica Radne grupe za pregovaračko poglavlje 24, Tanja Ostojić, istakla je da je misija bila prilika da se zajednički sagleda ostvareni napredak u ovoj oblasti, te identifikuju polja u kojima je potrebno dalje unapređenje.

PREGOVORI O PRISTUPANJU EU

5. XII 2019.

ODBOR ZA STABILIZACIJU I PRIDRUŽIVANJE PREPOZNAJE POSVEĆENOST CRNE GORE EVROPSKOJ INTEGRACIJI

Crna Gora nastavlja da potvrđuje svoje evropsko opredjeljenje kroz sprovođenje reformi, bez obzira na aktuelna dešavanja unutar Evropske unije, saopštio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević na devetom sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Crne Gore i EU. Sastanak u Podgorici je, uz Drljevića, otvorio i šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner. Na sastanku je razmotreno ispunjavanje političkih i ekonomskih kriterijuma pristupanja, napredak u okviru pregovaračkih poglavlja, kao i sprovođenje Sporazuma o

26. XI 2019.

**ODRŽAN KOLEGIJUM ZA PREGOVORE:
INTENZIVNO ĆEMO RADITI NA REFORMAMA**

Crna Gora će nastaviti intenzivno da radi na ispunjavanju svoje evropske agende i preuzetih zadataka i aktivnosti u cilju što kvalitetnijeg ispunjenja reformskih procesa u svim oblastima, zaključeno je na Kolegijumu za pregovore, kojim je predsjedavao predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković. „Važno je da pokažemo kapacitet, snagu i posvećenost reformama. Razumijemo evropski kontekst i njihovu potrebu unutrašnje konsolidacije, ali naša evropska agenda neće i ne može imati alternativu“, rekao je premijer Marković. Trajni fokus u pregovaračkom procesu, rekao je Predsjednik, ostaje na korpusu vladavine prava, ali ne manja pažnja i energija treba da budu usmjerene na ispunjavanje završnih mjerila i preporuka iz ovogodišnjeg Izvještaja za Crnu Goru i u ostalim oblastima pregovora.

14. XI 2019.

**NA PODODBORU ZA EKONOMSKA I
FINANSIJSKA PITANJA I STATISTIKU
OCIJENJEN NAPREDAK U PROCESU REFORMI**

Crna Gora je pozvana da nastavi sa napornim radom i ispunjavanjem obaveza iz Procesu stabilizacije i pridruživanja, zalažak je 12. sastanka Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku. Predstavници Ministarstva finansija, kao vodeće institucije u ovoj oblasti, kao i ostale nadležne institucije, predstavili su kolegama iz Evropske komisije ažurirane i detaljne informacije o postignutom napretku u oblastima pokrivenim poglavljima 17 – Ekonomska i monetarna unija, 18 – Statistika, 32 – Finansijski nadzor i 33 – Finansijske i budžetske odredbe. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je istakao da je Crna Gora poziciju regionalnog lidera stekla napornim radom i zalaganjem. „Ta nas pozicija istovremeno obavezuje u daljem procesu približavanja EU, za koji smo svjesni da će biti sve zahtjevniji. Sa zadovoljstvom dijelimo stečena znanja i iskustva sa susjednim zemljama, jer samo stabilan Zapadni Balkan može biti posmatran kao respektabilan činilac u kontekstu evropske perspektive i punopravnog članstva u Uniji“, poručio je on.



7. XI 2019

**CRNA GORA POSVEĆENA OBAVEZAMA IZ
PREGOVARAČKOG PROCESA**

Crna Gora je postizanjem značajnih rezultata ponovo potvrdila snažnu posvećenost pregovorima sa Evropskom unijom, ocijenjeno je na sastanku Pododbora za trgovinu, industriju, carine, poreze i saradnju sa drugim zemljama kandidatima, koji je održan u Briselu. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević istakao je da sastanci pododbora predstavljaju odličnu platformu za razmatranje ostvarenih rezultata, kao i pitanja i izazova u kojima je potreban dodatan angažman, a sve u cilju njihovog efikasnijeg rješavanja i unapređenja stanja u datim oblastima i podsjetio da je u periodu od prethodnog sastanka Pododbora Crna Gora otvorila jedno od najkompleksnijih poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene. Zamjenica šefa Jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Barbara Hesus-Žimeno je pozdravila napredak ostvaren u prethodnom periodu, ocijenjujući da Crna Gora ima uspostavljen regulatorni i institucionalni okvir u oblastima koje obuhvata Pododbor, ali da je potreban dalji rad na reformama i primjeni propisa, te da Evropska unija ostaje snažno posvećena procesu proširenja, regionu i Crnoj Gori.



11. X 2019

**SASTANAK PREGOVARAČKE GRUPE: CRNA GORA
BLIZU POTPUNOJ USKLAĐENOSTI SA PRAVNOM
TEKOVINOM EU**

Crna Gora se, konstantnim radom na donošenju zakona, približava potpunoj usklađenosti svog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, ocijenjeno je na sastanku Pregovaračke grupe.

U Kancelariji za evropske integracije je održana 21. sjednica Pregovaračke grupe, kojom je predsjedavao glavni pregovarač Aleksandar Drljević. On je informisao članove Pregovaračke

grupe o ocjenama sa Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost koji je održan u Podgorici, tokom kojeg su predstavnici crnogorskih institucija sa kolegama iz EK razgovarali o ostvarenom napretku i daljim obavezama u oblasti vladavine prava. Istakao je da će od posebne važnosti za dalji napredak u ovoj oblasti biti ocjena u narednom Izvještaju EK o Crnoj Gori i u tom kontekstu ukazao na potrebu nastavka kvalitetnog i efikasnog ispunjavanja obaveza iz poglavlja 23 i 24.

8. X 2019.

REFORME U VLADAVINI PRAVA APSOLUTNI PRIORITET CRNOGORSKIH INSTITUCIJA

Reforme u oblasti vladavine prava, kao ključnoj za dalji demokratski razvoj crnogorskog društva i napredak u pregovorima sa Evropskom unijom, apsolutni su prioritet svih crnogorskih institucija, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević na početku dvodnevnog sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost između predstavnika Crne Gore i Evropske komisije. Kako je rekao, dalje unapređenje vladavine prava i sveopšteg demokratskog sistema trajan je i zahtjevan zadatak, ali, bez obzira na izazove, Crna Gora ostaje visoko motivisana i bezuslovno predana ostvarenju tog cilja. Šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu EK za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, Tomas Haglajtner, ocijenio je pozitivnom činjenicu da je institucionalni okvir u oblasti vladavine prava potpun, a zakonski uglavnom uspostavljen, ističući da je sada važno da kompletan sistem vladavine prava bude usmjeren na ostvarivanje konkretnih rezultata.



4. X 2019.

BRISSEL: NASTAVLJA SE NAPREDAK U SEKTORIMA POLJOPRIVREDE, BEZBJEDNOSTI HRANE I RIBARSTVA



Crna Gora nastavlja da pravi iskorake u procesu pristupanja Evropskoj uniji u oblastima poljoprivrede, bezbjednosti hrane i ribarstva, ocijenjeno je u Briselu na sastanku Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo. Sastanak su otvorili zamjenica šefa jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Barbara Hesus Žimeno i v.d. generalni direktor Direktorata za ruralni razvoj u Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja Darko Konjević. Na sastanku je predstavljen napredak u poglavljima 11-Poljoprivreda i ruralni razvoj, 12-Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi i 13 - Ribarstvo u periodu između dva sastanka Pododbora. Predsjedavajuća Hesus Žimeno konstatovala je da postoji napredak u sve tri oblasti ističući da je važno da se pojačaju aktivnosti na implementaciji svih propisa koji su usvojeni i usklađeni sa EU legislativom. U tom smislu, naglasila je pozitivno iskustvo u dosadašnjoj implementaciji IPARD programa, kroz koji crnogorski proizvođači i prerađivači mogu ostvariti značajnu bespovratnu podršku.

2. X 2019.

U BRISELU ODRŽAN PODODBOR ZA INOVACIJE, LJUDSKE RESURSE, INFORMATIČKO DRUŠTVO I SOCIJALNU POLITIKU



U Briselu je održan dvodnevni sastanak Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku. Sastanak su otvorili zamjenica šefa jedinice za Crnu Goru u Generalnoj direkciji za susjedsku politiku i pregovore o proširenju Barbara Hesus Žimeno i generalna direktorica za evropske integracije, programiranje i implementaciju EU fondova u Ministarstvu rada i socijalnog staranja Ljiljana Simović. Predstavljeni su rezultati ostvareni nakon prethodnog sastanka Pododbora koji je održan u septembru 2018. u Podgorici u poglavljima 2 – Sloboda kretanja radnika, 10 – Informatičko društvo i mediji, 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, 25 – Nauka i istraživanje i 26 – Obrazovanje i kultura. Tokom prvog dana, diskutovano je o pitanjima iz oblasti obrazovanja, kulture, sporta, mladih, nauke i istraživanja, dok je drugog dana diskusija bila vezana za socijalnu saradnju, slobodu kretanja radnika, informatičko društvo i medije. Predsjedavajuća Hesus Žimeno se osvrnula i na poruku nove predsjednice Evropske komisije Ursule von der Leyen da Evropska komisija ostaje posvećena politici proširenja i, u tom kontekstu, istakla da je važno da Crna Gora iskoristi pozitivne signale EK i intenzivira svoj put prema EU.

KONFERENCIJE, REGIONALNI I MEĐUNARODNI SKUPOVI

17. XII 2019

PREMIJER MARKOVIĆ SA NVO: KONTINUIRAN I KONSTRUKTIVAN DIJALOG JE POKRETAČKA SNAGA NAŠEG DRUŠTVA



Jedino kontinuiran i konstruktivan dijalog iz kojeg se uči i sazrijeva može i treba biti nova pokretačka snaga našeg društva, ne uslovljavanje, isključivost i jednostranost, kazao je predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković na okruglom stolu „Saradnja Vlade i NVO u procesu pristupanja EU“. „Kontinuitet dijaloga unapređujemo iz dana u dan i drago mi je da smo prevazišli određene nedostatke istaknute na našem prethodnom sastanku“, dodao je on. Predsjednik Marković je istakao da smo kroz nekoliko zakonodavnih aktivnosti uspjeli da primijetno unaprijedimo ambijent za rad NVO sektora. Ove godine je iz državnog budžeta za projekte NVO opredijeljeno 3,5 miliona eura. Tendencija rasta budžetske podrške radu NVO je evidentna, pa je u protekle dvije godine Vlada kofinansirala 69 projekata NVO u ukupnom iznosu od 1,2 miliona eura. Šef delegacije EU u Crnoj Gori Aivo Orav je kazao da je počela sa radom nova Evropska komisija i da je to značajno za sve zemlje kandidate. On je dodao da se, iako je bilo nekih pomiješanih signala iz EU, proces proširenja nastavlja kao i da su vijesti o poglavlju 8 signal za to. Predstavnici civilnog sektora pohvalili su pristup predsjednika Vlade da direktno razgovara sa njima i iskazali određene stavove i sugestije u odnosu na poglavlja u kojima učestvuju, a najviše iz oblasti vladavine prava i poljoprivrede

13. XII 2019.

DRLJEVIĆ NA ASPEN KONFERENCIJI: DRŽAVE REGIONA DA POKAŽU REZULTATE



Države koje pregovaraju sa Evropskom unijom treba da nastavte sa konkretnim rezultatima u procesu, kako bi pokazale zemljama članicama da su spremne za narednu integracionu fazu, poručeno je tokom Aspen konferencije u Berlinu. Aspen konferencija, u organizaciji istoimenog instituta, okupila je predstavnike država Balkanske šestorke, kao i njemačkog Ministarstva vanjskih poslova. Na konferenciji je učestvovao i glavni pregovarač Aleksandar Drljević. Učesnici su razmotrili teme koje se odnose na agendu proširenja EU na Zapadni Balkan, aktivnosti nove Evropske komisije, kao i na migracije iz država Zapadnog Balkana. Drljević je upoznao prisutne sa aktivnostima u integracionom procesu. „Nakon najave otvaranja i poslednjeg pregovaračkog poglavlja, Crnoj Gori predstoji intenziviranje aktivnosti na ispunjavanju mjerila u pregovaračkom procesu, uz očekivanje da će međunarodni partneri vrednovati postignute rezultate“, dodao je glavni pregovarač.

6. XII 2019.

PRISTUP EVROPSKOM TRŽIŠTU PRILIKA ZA GRAĐANE I IZAZOV ZA DRŽAVE



Pristup evropskom tržištu rada velika je šansa da crnogorski građani iskoriste pogodnosti koje ta zajednica pruža, ali ta oblast sa sobom nosi i određene izazove, na koje je moguće odgovoriti intenzivnijim ekonomskim razvojem zemlje, zaključeno je na okruglom stolu „Sloboda kretanja radnika – Temeljna vrijednost EU“. Okrugli sto je organizovao Generalni sekretarijat Vlade, u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Unijom slobodnih sindikata Crne Gore, u okviru projekta „EU4ME“ koji finansira EU, a sprovodi UNDP.

Ministar rada i socijalnog staranja Kemal Purišić istakao je da je pristup evropskom tržištu rada od 500 miliona građana velika šansa da crnogorski građani iskoriste sve uslove koje pruža ova zajednica za unapređenje kvaliteta života. U tom pravcu je, kako je rekao, potrebno raditi na jačanju konkurentnosti domaćih radnika kako bi mogli ravnopravno učestvovati na tržištu rada EU, naročito kada je riječ o znanju, vještinama i kompetencijama. Šef Delegacije EU u Crnoj Gori, Aivo Orav, smatra da bi vlasti trebalo paralelno da ulažu napore kako bi podstakle radnike da ostanu u matičnim zemljama, a talentovane profesionalce da se vrate, imajući u vidu veliki broj iseljenika u svim zemljama regiona. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je istakao da je EU utemeljena na principima otvorenog društva, a da su države članice svjesne značaja svojih međusobnih veza i da koriste EU da sarađuju kako bi dostigle veće zajedničko dobro. Sloboda kretanja radnika je, dodao je, jedan od najvažnijih modaliteta saradnje država članica.

23. XI 2019.

DRLJEVIĆ U BAVARSKOJ: POTREBAN DOSLJEDNIJI PRISTUP EU U DONOŠENJU BUDUĆIH ODLUKA

Evropska unija, uprkos unutrašnjim izazovima, mora imati koherentnu i konzistentnu politiku proširenja prema našem regionu, a države članice dosljedniji pristup, posebno kad je u pitanju donošenje budućih odluka, jer je integracija Zapadnog Balkana u obostranom interesu, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević. On je, na konferenciji „Od autsajdera do predvodnika EU integracija: Crna Gora na putu prema EU“, koja je održana pod pokroviteljstvom Panevropske unije Bavorske, u Furth im Waldu, rekao da je Zapadni Balkan dio koji nedostaje Uniji. „Crna Gora je zemlja koja je u proteklim godinama uspjela ne samo da obnovi nezavisnost, već da odlučno i dinamično uđe u integrativne procese kako bi zauzela svoje mjesto u evropskoj zajednici. Sveukupni napredak Crne Gore i rezultati koje smo postigli nedvosmisleno potvrđuju suštinsku posvećenost članstvu u EU, uz odgovorno preuzimanje obaveza, koristi i sprovođenje reformi“, rekao je glavni pregovarač.

**30. X 2019.**

DRLJEVIĆ U BUDVI: PRISTUPANJE EU SNAŽAN POKRETAČ EKONOMSKOG RAZVOJA

Proces pristupanja Evropskoj uniji jedan je od najsnažnijih pokretača ekonomskog razvoja čitavog regiona, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević, ocjenjujući da će uspostavljanje konkurentnog ekonomskog sistema obezbijediti uslove za bolji život građana i usporiti trend iseljavanja mladih i obrazovanih. Drljević je, govoreći na konferenciji „Zapadni Balkan između ekonomskog razvoja i emigracija“ u Budvi, istakao da je u interesu i regiona i EU da Zapadni Balkan nastavi sa procesom pridruživanja. „Države regiona, sprovođenjem nacionalnih politika i posvećenošću saradnji, pokazuju da ne žele biti na margini Evrope. Neprestano dokazujemo da, ulaganjem zajedničkih napora u prevazilaženje izazova koje moderno vrijeme postavlja pred nas, kao partneri možemo dati značajan doprinos stabilnosti i bezbjednosti kontinenta“, kazao je on. Prema riječima Drljevića, Crna Gora kontinuirano promovise blisku ekonomsku saradnju na regionalnom nivou i podržava razvoj nacionalne saobraćajne i energetske infrastrukture.

**24. XI 2019.**

DRLJEVIĆ: REGION NE SMIJE BITI NA MARGINI EVROPE



Zapadni Balkan ne smije dopustiti da bude na marginama Evrope, a sprovođenje temeljnih reformi i njegovanje dobrosusjedskih odnosa uslov su bez kog se ne može postići neophodan razvoj i unaprijediti standard građana, poručio je glavni pregovarač Aleksandar Drljević. On je, govoreći na otvaranju Petrovačkih diskursa na temu „Evropski izbori u kontekstu razvoja Evropske unije i Zapadnog Balkana“, podsjetio da su posljednji evropski izbori donijeli pobjedu partija centra, ali i nikad jače grupacije na ljevici i desnici, kao i da su pokazali

rast interesovanja građana za EU i brigu za zajednicu. Glavni pregovarač je, imajući u vidu izazove s kojima se trenutno suočava Evropa, ocijenio da Balkan nikada nije bio potrebniji Evropskoj uniji nego danas, a da se, uzevši u obzir trenutne okolnosti na Balkanu, mora zaključiti da naš region nema alternativu u odnosu na pridruživanje EU.

22. X 2019.

ODRŽAN DESETI SASTANAK UPRAVNOG ODBORA STRATEGIJE EVROPSKE UNIJE ZA JADRANSKO-JONSKI REGION

Deseti sastanak Upravnog odbora Strategije Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR) održan je u Beogradu 21-22. oktobra 2019. Sastanku su prisustvovala generalna direktorica za Evropsku uniju u Ministarstvu vanjskih poslova i EUSAIR nacionalna kordinatorica Jelena Burzan i zamjenica glavnog pregovarača-nacionalna IPA kordinatorica i EUSAIR nacionalna kordinatorica za fondove EU u Kancelariji za evropske integracije Ivana Glišević Đurović, sa saradnicima. Sastanak Upravnog odbora EUSAIR-a jedna je od prvih aktivnosti u okviru srpskog predsjedavanja EUSAIR-om. Tokom ovog sastanka predstavljen je program i prioritete predsjedavanja, te definisane predstojeće obaveze i aktivnosti. Nacionalni kordinatori 8 zemalja učesnica EUSAIR-a podržali su pokretanje procedure za formalno uključivanje Sjeverne Makedonije u strukturu EUSAIR-a. Nacionalni kordinatori za fondove EU definisali su finalnu fazu i korake neophodne za usvajanje liste makro-regionalnih prioriteta koji će biti predloženi Evropskoj komisiji za uključivanje u najvažnija programska dokumenta za period 2021-2027.



IPA

19. XII 2019.

ODOBRENO 29 PROJEKATA U OKVIRU DRUGOG CILJANOG POZIVA INTERREG IPA PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE ITALIJA - ALBANIJA - CRNA GORA

29 projekata ukupne vrijednosti 13.060.873,75 eura odobreno je za ugovaranje u okviru Drugog ciljanog poziva Interreg IPA programa prekogranične saradnje Italija - Albanija

- Crna Gora 2014-2020, na sastanku Zajedničkog odbora za nadgledanje, održanog u Tivtu. Odobreni projekti unaprijediće saobraćajnu povezanost programskog područja i promovirati energetska efikasnost, te doprinijeti razvoju turizma i očuvanju kulturne i prirodne baštine, kao i unapređenju razvoja konkurentnosti i poslovnog okruženja programskog područja.



6. XII 2019.

FINANSIJSKA PODRŠKA EU VAŽNA ZA CRNOGORSKE INSTITUCIJE I CJelokUPNO DRUŠTVO



Financijska podrška Evropske unije je od izuzetnog značaja za crnogorske institucije i društvo u cjelini, kako s aspekta podrške reformskim procesima, tako i zbog niza infrastrukturnih projekata od kojih značajnu korist imaju građani u crnogorskim opštinama, poručeno je sa 14. sastanka Nadglednog odbora Instrumenta pretprijetupne podrške koji je održan u Podgorici. Sastankom, koji je nastavak redovnog dijaloga i saradnje crnogorskih institucija i Evropske komisije, su kopredsjedavali zamjenica glavnog pregovarača - nacionalna IPA kordinatorica Ivana Glišević Đurović i šef Jedinice za Crnu Goru u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susjedstvo i pregovore o proširenju Tomas Haglajtner. Glišević Đurović je, osvrnuvši se na korišćenje Instrumenta pretprijetupne podrške tokom perioda 2007-2013, naglasila da su svi programi u okviru ovog perioda uspješno zatvoreni, a odobreni projekti završeni, s izuzetkom jednog infrastrukturnog projekta većeg obima kod kojeg su, zbog kompleksnosti objekata, radovi u finalnoj fazi. Haglajtner je ukazao na važnost podrške iz evropskih fondova, posebno kada je u pitanju veza sa procesom pristupanja Evropskoj uniji i reformama koje Crna Gora sprovodi u okviru ovog procesa.

17. XII 2019.**CRNOJ GORI DODATNIH 4,4 MILIONA EURA ZA
ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE**

Upravni odbor Zapadnobalkanskog investicionog okvira dodijelio je Crnoj Gori dodatnih 4,4 miliona eura za drugu fazu izgradnje kanalizacione mreže u Bokokotorskom zalivu. Dodatna sredstva odobrena su na 21. sastanku Upravnog odbora, koji je održan u Londonu, u organizaciji Evropske komisije i Evropske banke za obnovu i razvoj. Delegaciju Crne Gore na sastanku je predvodio rukovodilac Kancelarije nacionalnog IPA koordinatora Bojan Vujović. Odobrena sredstva u iznosu od 4,4 miliona eura su namijenjena drugoj fazi izgradnje kanalizacione mreže u široj oblasti Kotorskog zaliva. Nakon implementacije projekta, kanalizacija u Risnu, Perastu, Prčanju i Stolivu biće u potpunosti povezana za glavnim kolektorom u Kotoru i postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda. Sredstva su dodijeljena iz budžeta bilateralnih donatora Zapadnobalkanskog investicionog okvira, konsenzusom dvadeset država koje svojim donacijama podržavaju funkcionisanje ovog instrumenta, kojeg u najvećoj mjeri finansira Evropska unija.

**20. XI 2019.****CRNOGORSKA ADMINISTRACIJA POSVEĆENA
SPROVOĐENJU EU PROGRAMA I PROJEKATA**

Sprovođenje programa i projekata koje Evropska unija finansira u Crnoj Gori nastavljeno je uz punu posvećenost administracije i stalno unapređenje efikasnosti procesa, poručeno je sa redovnog sastanka Sektorskog nadglednog odbora za programe Ipe II koji je održan u Podgorici. Sastankom su kopredsjedavali zamjenica glavnog pregovarača - nacionalna IPA koor-

dinatorka Ivana Glišević Đurović i šef sektora za saradnju u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori Herman Špic. Glišević Đurović je istakla da su IPA strukture u Crnoj Gori nastavile sa sprovođenjem ugovorenih i ugovaranjem novih projekata iz programa IPA 2014-2017. Pored ovoga, u potpunosti je završena priprema programa IPA 2018-2020, čije sprovođenje nas očekuje u narednom periodu. Špic je istakao da EU prepoznaje napredak ostvaren u prethodnom periodu, navodeći da je i u narednom periodu potrebno jednako posvećeno raditi, posebno na ugovaranju i sprovođenju odobrenih programa.

31. X 2019.**ODOBRENO 30 PROJEKATA U OKVIRU INTERREG
IPA PROGRAMA PREKOGRANIČNE SARADNJE
HRVATSKA - BOSNA I HERCEGOVINA - CRNA
GORA**

Na sastanku Zajedničkog odbora za nadgledanje Interreg IPA programa prekogranične saradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora, održanog u Sarajevu 29 i 30 oktobra, odobreno je 30 projekata predloženih u okviru Drugog poziva za dostavljanje projektnih predloga. Upravljačko tijelo će u narednom periodu kontaktirati vodeće partnere i informisati ih o proceduri i dinamici potpisivanja ugovora o bespovratnoj podršci.

SARADNJA S CIVILNIM SEKTOROM

7. XII 2019.

OTVOREN PARK ISPRED REKTORATA UCG

Ispred Rektorata Univerziteta Crne Gore otvoren je park, u okviru kog je zasađeno više od 60 sadnica obezbijeđenih kroz projekat EU4ME. Park, u kom je postavljen i parking za bicikla, zvanično su obišli i otvorili glavni pregovarač Aleksandar Drljević, rektor Univerziteta Crne Gore Danilo Nikolić, i šef Delegacije EU u Crnoj Gori Aivo Orav. Oplemenjivanje univerzitetskog kampusa počelo je u novembru prošle godine, kada je, povodom obilježavanja 140 godina od priznanja Crne Gore na Berlinskom kongresu, posađeno 140 sadnica, uz pomoć sredstava UCG i projekta EU4ME, koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Rektori državnih univerziteta iz Jugoistočne Evrope posadili su dodatnih 25 sadnica maslina povodom obilježavanja dana UCG. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević ocijenio je da je uređivanje parka ispred Rektorata u skladu sa opredjeljenjem Kancelarije za evropske integracije da doprinese očuvanju ekološke države i bude primjer odgovornosti za očuvanje prirodnog bogatstva kojim se naša država ponosi. Rektor vjeruje da će 4.000 kvadratnih metara univerzitetskog parka, u sklopu kampusa tehničkih fakulteta, svojom vegetacijom, mikroklimom i filtracijom gradskog vazduha, temperature i buke, doprinijeti stvaranju zdravog okruženja i zelene oaze relaksacije, rekreacije i socijalne interakcije studenata i građana. Orav je poručio da je donacija sadnica univerzitetskom parku u skladu sa kampanjama koje je Delegacija EU organizovala prethodnih mjeseci sa ciljem podizanja svijesti građana o zaštiti životne sredine.



27. XI 2019.

POTPISAN MEMORANDUM O SARADNJI KEI I FPN-A



Predstavnici Kancelarije za evropske integracije i Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore potpisali su Memorandum o saradnji, kojim je predviđeno sprovođenje projekata od zajedničkog interesa u oblasti evropske integracije. Memorandum o saradnji, koja će se zasnivati na principima partnerstva, transparentnosti i međusobnog informisanja, potpisali su glavni pregovarač Aleksandar Drljević i dekan FPN-a Milan Marković. Memorandumom su predviđeni različiti oblici saradnje, među kojima je obavljanje prakse studenata FPN-a u KEI, učešće predstavnika Fakulteta na relevantnim događajima koje organizuje KEI, kao i zajedničko kandidovanje projekata usmjerenih na unapređenje informisanja i edukacije o procesu pristupanja i koristima od članstva u EU. Predviđena je i organizacija otvorenih dana i posjeta studenata FPN-a Kancelariji, s ciljem upoznavanja s djelokrugom institucije, aktuelnostima iz procesa pristupanja EU i politikama Unije.

SARADNJA S LOKALNIM SAMOUPRAVAMA

15. X 2019.

OPŠTINE DA ISKORISTE PREGOVORE I PODRŠKU EU ZA RAZVOJ I JAČANJE KAPACITETA



Učlanjenje u Evropsku uniju zahtijeva transformaciju cjelokupnog društva, a važnu ulogu u tom procesu imaju lokalne samouprave, koje treba da iskoriste period pregovora i značajnu finansijsku podršku EU za izgradnju infrastrukture i stvaranje uslova za nove investicije, poručeno je na sastanku Zajedničkog savjetodavnog odbora (ZSO) Komiteta regiona EU i Crne Gore. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević je istakao da, uprkos izazovima sa kojima se EU suočava, proces proširenja nije zapostavljen i predstavlja i dalje jedan od prioriteta na političkoj agendi nove predsjednice Evropske komisije. I kopredsjedavajući ZSO, gradonačelnik Cetinja, Aleksandar Kaščelan, istakao je ulogu opština u integraciji države u EU i implementaciji evropskih vrijednosti u lokalnim zajednicama. Kako je istakao šef Delegacije EU u Crnoj Gori, Aivo Orav, lokalne samouprave imaju važnu ulogu u procesu donošenja odluka. Govoreći o podršci EU razvoju lokalnih samouprava, Orav je naveo da je, po osnovu raznih projekata, crnogorskim opštinama iz evropskih fondova do sada obezbijeđeno oko 25 miliona eura.

1. X 2019.

POZNAVANJE SOPSTVENE ISTORIJE VAŽNO ZA EVROPSKU PERSPEKTIVU DRŽAVE

Kultura i umjetnost imaju važnu ulogu u razvoju svakog modernog društva, a pomoć evropskih fondova je od ogromnog značaja za očuvanje i promociju kulturne baštine Crne Gore u međunarodnim okvirima, poručeno je tokom drugog dana obilježavanja Evropskog dana saradnje na Cetinju. Evropski dan saradnje ove je godine obilježen i posjetom učenika Osnovne škole „Đoko Prelević“ – Ubli i Osnovne škole „Oktoih“ – Područno odjeljenje u Dajbabama Muzeju kralja Nikole na

Cetinju i Lipskoj pećini, kao jednom od rezultata teritorijalne saradnje, čija se dostignuća i slave u okviru obilježavanja ovog datuma. Savjetnica glavnog pregovarača, Ivana Vujošević, poručila je djeci da je, kao i u školi, zajednički rad i saradnja dobar put za rješavanje problema i teških zadataka. Gradonačelnik Cetinja, Aleksandar Kaščelan, poželio je dobrodošlicu djeci, navodeći da mu je drago što su došli da posjete Prijestonicu – istorijski i kulturni centar Crne Gore. „Želim vam ugodan boravak na Cetinju, u našoj Prijestonici. Želim da se lijepo osjećate i da uživete u arhitekturi grada starog gotovo šest vjekova“, naveo je Kaščelan. Državna sekretarka u Ministarstvu kulture, Sandra Đurbuzović, istakla je da su kultura i umjetnost danas, možda više nego ikada ranije, vrijedan alat u spoznaji savremenog svijeta ali ujedno i prostran poligon za intelektualnu igru, kreativnost i ukupan rast i razvoj kroz proces učenja i stvaranja.



OSTALO

20. XII 2019.

**POBJEDNICIMA KVIZA „KOLIKO ZNAŠ O EU?“
DODIJELJENE NAGRADE**

Pobjednicima kviza „Koliko znaš o EU?“, Mariji Goranović, Jovanu Šaranoviću i Luku Dedijeru, uručene su nagrade. Glavni pregovarač Aleksandar Drljević im je, uz tri bicikla, uručio i diplome za prva tri osvojena mjesta. 140 učenika i učenica osmog i devetog razreda osnovne škole je, tokom petnaestominutnog takmičenja, odgovaralo na 15 pitanja o Evropskoj uniji. Kviz je sproveo Generalni sekretarijat Vlade – Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji u okviru projekta „EU4ME“ koji finansira Evropska unija, a sprovodi UNDP. Marija Goranović, učenica VIII razreda Osnovne škole „Savo Pejanović“ iz Podgorice, osvojila je prvo mjesto na takmičenju. Drugoplasirani je Jovan Šaranović, učenik IX razreda iste škole, dok je na trećem mjestu Luka Dedijer, učenik IX razreda Osnovne škole „Orijenski Bataljon“ iz Bijele u hercegrovskoj opštini.